

7-SINF
JAHON TARIXI
(A2: 51 soat, A2+: 68 soat)

1-mavzu: Kirish. (A2, A2+: 1 soat)

O‘rta asrlar davri tarixini o‘rganish uchun mayjud manbalar. O‘rta asrlar davri jahon tarixining bir qismi. U nimani o‘rganadi? O‘rta asrlarning davrlashtirilishi, uning o‘ziga xos xususiyatlari. Bu davrda jahon mamlakatlarining ijtimoiy tuzumi haqida umumiy tushunchalar.

I bob. O‘RTA ASRLARNING ILK DAVRI
(A2: 11 soat, A2+: 12 soat)

2-mavzu: German qabilalari va Rim imperiyasi. (A2, A2+: 1 soat)

IV–VI asrlarda xalqlarning buyuk ko‘chishi. Germanlar va ularning G‘arbiy Rim imperiyasi hududida joylashishi. Germanlarning ijtimoiy tuzumi. G‘arbiy Rim imperiyasining qulashi. G‘arbiy Yevropa sodir bo‘lgan o‘zgarishlar.

3-mavzu: Franklar. Franklar davlatining tashkil topishi. (A2, A2+: 1 soat)

Frank qabilalari. Franklar davlatining tashkil topishi. Xlodvig zamonida qiroq hokimiysi. Xristian dinining qabul qilinishi. Cherkovning qiroq hokimiysi bilan ittifoqi. Yirik yer egaligi va uning mamlakat hayotidagi o‘rni.

4-mavzu: Britaniyadan – Angliyaga. (A2, A2+: 1 soat)

Britaniya qabilalari buyuk xalqlar ko‘chishi arafasida. Anglsaks qirolliklarining tashkil topishi. Angliya-Daniya munosabatlari. Shimoliy davlatning tuzilishi. Ijtimoiy hayot. “Donolar kengashi” faoliyati.

5-mavzu: Franklar imperiyasi. (A2, A2+: 1 soat)

Karolinglar sulolasi. Frank imperiyasining tashkil topishi. Buyuk Karl davrida davlatning idora qilinishi. Yirik yer egaligining shakllanishi. Qaram dehqonlarning majburiyatları. Imperianing parchalanib ketishi. Verden shartnomasi. Uch qirollikning vujudga kelishi. Feodal tarqoqlik davrida o‘zaro urushlar, ularning oqibatlari.

6-mavzu: Muqaddas Rim imperiyasi. (A2, A2+: 1 soat)

Karolinglar davrida Germaniya. Saksoniyaliklar sulolasi hukmronligi. Muqaddas Rim imperiyasining tashkil topishi. Rim papasi va Otton I munosabatlari. Frankoniya sulolasining hukmronligi. Sulola va Rim papalari o‘rtasidagi ziddiyatlar.

7-mavzu: Vizantiya: G‘arb va Sharq orasida. (A2, A2+: 1 soat)

Imperianing tashkil topishi. Ilk o‘rta asrlarda Vizantiya shaharlari. Hunarmandchilikning rivojlanishi va savdo-sotiqning o‘sishi. Yustinian hokimiysi va uning siyosati. Vizantianing zaiflashuvi.

8-mavzu: Slavyanlar va ularda davlatlarning tashkil topishi. (A2, A2+: 1 soat)

Slavyanlarning joylashishi, ijtimoiy tuzumi. Bolgariya podsholigi. Chexiya davlati, Polsha davlatining tashkil topishi.

9-mavzu: Sharqiy slavyanlar. Kiev Rusi davlati. (A2, A2+: 1 soat)

Sharqiy slavyanlarning joylashuvi, ijtimoiy tuzumi. Kiev Rusi davlatining tashkil topishi va feodal munosabatlari. Vladimir Monomax knyazligi.

10-mavzu: Yevropa xalqlarining madaniyati. (A2, A2+: 1 soat)

Vizantiya madaniyati. Yevropada cherkov va madaniyat. Ma'orif. Me'morchilik va san'at. Qo'lyozma kitob san'ati. Kirill va Mefodiy yozuvlari.

Takrorlash. (A2, A2+: 1 soat)**Manbalar bilan ishslash. (A2+: 1 soat)****II bob. ILK O'RTA ASRLARDA OSIYO**

(A1: 6 soat, A2+: 10 soat)

11-mavzu: Arabiston ilk o'rta asrlar boshida. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Arab qabilalari va ularning ijtimoiy turmushi. VII asr boshlarida Arabistondagi iqtisodiy, siyosiy vaziyat. Islom dinining vujudga kelishi. Islom dini, uning mohiyati.

12-mavzu: Arab xalifaligi. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Arab xalifaligining tashkil topishi va yuksalishi. Sulolalar. Ummaviylar, Abbosiylar hukmronligi davrida xalifalik. Xalifalikning zaiflashuvi va parchalanishi.

13-mavzu: Hindiston. (A2, A2+: 1 soat)

Hindistonda Guptalar davlatining ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Xarsha imperiyasi. Savdo aloqalari.

14-mavzu: Xitoy. (A2, A2+: 1 soat)

Suy imperiyasining tashkil topishi. Tan imperiyasi davrida tashqi siyosat. Agrar munosabatlar, shaharlar, hunarmandchilik va savdo.

15-mavzu: Osiyo mamlakatlari madaniyati. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Arab xalifaligi mamlakatlari madaniyati. Xalifalik mamlakatlarida me'morchilik va san'at. Ilm-fan taraqqiyoti. "Bayt ul-hikma".

Xalifalik davrida O'rta Osiyo olimlarining jahon ilm-fani va madaniyati taraqqiyotiga qo'shgan hissasi. Hindiston va Xitoy xalqlari madaniyati.

Takrorlash. (A2, A2+: 1 soat)**Manbalar bilan ishslash. (A2+: 1 soat)****III bob. JAHON XALQLARI O'RTA ASRLARNING RIVOJLANGAN**

DAVRIDA (XI-XV ASRLAR)

(A2: 9 soat, A2+: 10 soat)

16-mavzu: Yevropada o'rta asr shaharlari. (A2, A2+: 1 soat)

Xo'jalikdagi o'zgarishlar. Hunarmandchilikning ajralib chiqishi. Shaharlarning vujudga kelishi. Sexlarning paydo bo'lishi.

17-mavzu: O'rta asrlarda tovar ishlab chiqarishning rivojlanishi. Bozor va yarmarkalar. (A2, A2+: 1 soat)

Tovar xo'jaligining vujudga kelishi. Shaharlarni o'z-o'zini boshqaruvi. Shaharliklarning turmushi. Hunarmandchilik. Savdo-sotiqning rivojlanishi. Yevropa shimolidagi savdo-sotiq ishlari. Yarmarkalar, banklar va birjalarning vujudga kelishi.

18-mavzu: Osiyo mamlakatlarining o'rta asr shaharlari. (A2, A2+: 1 soat)

Osiyoda shaharlar, ularning aholisi, turmush tarzi. Hunarmandchilik va savdo. Bozorlar. Sarroflar. Yevropa mamlakatlari bilan savdo-sotiq aloqalari.

19-mavzu: O‘rta asrlarda xristianlik. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Xristian dinining ikkiga bo‘linishi va uning oqibatlari. Katolik cherkovi davlati. Provaslav cherkovi. Katolik cherkovining jamiyatdagi o‘rni. Yeretiklar va ularga qarshi kurash.

20-mavzu: Salib yurishlari. (A2, A2+: 1 soat)

Salib yurishlari arafasida Yevropadagi siyosiy vaziyat. Salib yurishlarining sabablari. Salibchilar qo‘smini.

21-mavzu: Dastlabki salib yurishlari. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Salib yurishining boshlanishi. Quddus qirolligining tashkil topishi. Diniy ritsarlik ordenlari. Salibchilarga qarshi kurash. Ikkinchi va uchinchi salib yurishlari.

22-mavzu: Keyingi salib yurishlari. (A2, A2+: 1 soat)

To‘rtinchi salib yurishi. So‘ngi salib yurishlari. Salib yurishlarining to‘xtashi sabablari. Salib yurishlarining oqibatlari.

Takrorlash. (A2, A2+: 1 soat)**Manbalar bilan ishlash. (A2+: 1 soat)****Nazorat ishi. (A2, A2+: 1 soat)**

**IV bob. YEVROPADA MARKAZLASHGAN
DAVLATLARNING TASHKIL TOPISHI
(A2: 13 soat, A2+: 15 soat)**

23-mavzu: Fransiyada markazlashgan davlatning tashkil topishi. (A2, A2+: 1 soat)

Iqtisodiy-siyosiy ahvol. Mamlakatni birlashish zarurati. Fransiyada toifaviy monarxiyaning qaror topishi. Aholining toifalarga bo‘linishi.

24-mavzu: General shtatlar. (A2, A2+: 1 soat)

Fransiya qirolining cherkovga qarshi siyosati. General shtatlarning chaqirilishi. General shtatlardagi ixtilof.

25-mavzu: Yuz-yillik urushning boshlanishi va uning dastlabki davri. (A2, 1 soat, A2+: 2 soat)

Yuz-yillik urush, uning kelib chiqish sabablari. Urushning boshlanishi. Mamlakatdagi og‘ir ichki vaziyat. Jakeriya. Angliya bilan sulk shartnomaning imzolanishi. Janna d`Ark. Urushdagi keskin burilish. Urush yakunlari.

26-mavzu: Fransiyada mutlaq monarxiya. (A2 soat, A2+: 2 soat)

Fransiyada mutlaq monarxiyaning qaror topishi. Sulh shartnomasi. Fransiyadan siyosiy birlashuvni yakunlari. Fransiyada mutlaq monarxiyaning tashkil topishi. Lyudovik XI ning idora usuli.

27-mavzu: Angliyada markazlashgan davlatning tashkil topishi. (A2, A2+: 1 soat)

Normandlar istilosи va uning oqibatlari. Kuchli qirollik hokimiyatining vujudga kelishi. “Buyuk erkinlik xartiyasi”. Angliya parlamenti.

28-mavzu: Angliya. (A2, A2+: 1 soat)

Angliyaning iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyoti. Ijtimoiy ziddiyatlarning kuchayishi. Angliyada sulolaviy kurashlar, tyudorlarning hokimiyaga kelishi.

29-mavzu: Germaniya. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Mamlakat xo‘jaligi. Siyosiy taraqqiyotning o‘ziga xosligi. Shtaufenlar sulolasи hukmronligi. XIII-XV asrlarda Germaniyadagi siyosiy ahvol. Iqtisodiy va ijtimoiy hayot. Siyosiy taraqqiyot. German shaharlari.

30-mavzu: Rus knyazliklari. (A2, A2+: 1 soat)

Kiev Rusining bo‘linib ketishi. Rusning siyosiy tarqoqlik sabablari va uning oqibatlari. Ichki ziddiyatlar va ularning oqibatlari.

31-mavzu: Ruslarning bosqinchilarga qarshi kurashi. (A2, A2+: 1 soat)

Mo‘g‘ullar hujumi. Botuxonning Rus yerlariga bosqini. Shved va nemis ritstarlarining rus yerlariga tahdidlari.

32-mavzu: Rus knyazliklarida markazlashish jarayonlari. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Rusni yagona davlatga birlashtirish shart-sharoitlari. Kulikovo jangi. Rusning ozod bo‘lishida Amir Temurning o‘rni.

33-mavzu: Yevropa madaniyati. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Dunyo haqidagi tasavvurlarning kengayishi. Ma’orifning rivojlanishi. Universitetlarning tashkil topishi. Ilm-fanning rivojlanishi. Kitob bosishning ixtiro qilinishi.

34 dars G‘arbiy Yevropada me’morchilik, san’at va adabiyot. (A2, A2+: 1 soat)

Me’morchilik. G‘arbiy Yevropada san’at va adabiyot. Gumanizm.

Takrorlash. (A2, A2+: 1 soat)

Manbalar bilan ishslash. (A2+: 1 soat)

VI bob. OSIYO, AMERIKA VA AFRIKA XALQLARI

(A2: 13 soat, A2+ 16 soat)

35-mavzu: Saljuqiylar davlati. (A2, A2+: 1 soat)

Saljuqiy turklar davlatining vujudga kelishi, ravnaqi. Iqtisodiy-ijtimoiy munosabatlari. Davlat boshqaruvining o‘ziga hosligi.

36-mavzu: Usmonli turklar davlati. (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Usmoniy turklar davlati va uning yuksalishi. Yevropaga tahdidi. Amir Temur va Boyazid munosabatlari. Vizantiya imperiyasining barham topishi.

37-mavzu: Mo‘g‘ullar davlati. (A2, A2+: 1 soat)

“Yakka mo‘g‘ul ulusi” ning tashkil topishi. Iqtisodiy-ijtimoiy munosabatlari. Davlat boshqaruvining o‘ziga hosligi. Mo‘g‘ullar davlati va uning yuksalishi.

38-mavzu: Oltin O‘rda xonligi. (A2, A2+: 1 soat)

Xonlikning tashkil topishi. Oltin O‘rdada ijtimoiy munosabatlari. Botuxon va Berkaxon hukmdorligi davrida Oltin O‘rda. Oltin O‘rdaning qulashi.

39-mavzu: Xitoy. (A2, A2+: 1 soat)

XIII-XV asrlarda Xitoydagi ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlari. Mo‘g‘ullar bosqini va uning oqibatlari. Min sulolasи hukmronligining o‘rnatalishi. Min sulolasining ichki va tashqi siyosati.

40-mavzu: Yaponiya. (A2, A2+: 1 soat)

Yaponiyada yer egaligi jamiyatining qaror topishi. Xo‘jalikning rivojlanishi. Davlat boshqaruvining o‘ziga hosligi. Imperator va syogun hokimiyati. Xodzyo xonadoni hukmronligi. Mamlakatdagi ichki ziddiyatlar.

41-mavzu: O‘rta asrlarda Koreya (A2, A2+: 1 soat)

Uch qirollik davri. Silla, Koryo, Choson qirolligi. Buyuk Sechjon. Boshqaruv shakli, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy vamadaniy hayot.

42-mavzu: Hindiston. (A2, A2+: 1 soat)

XI-XV asrlarda Hindistonda ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Dehli sultonligining tashkil topishi. Davlat boshqaruvining o‘ziga hosligi. Dehli sultonligining keyingi taqdiri. Yevropaliklarning kirib kela boshlashi.

43-mavzu: Amerika o‘rta asrlarda. (A2, A2+: 1 soat)

Amerikaning tub aholisi. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Mayyalar. Asteklar. Inklar sivilizatsiyalari.

44-mavzu: Afrika xalqlari o‘rta asrlarda. (A2, A2+: 1 soat)

Afrika davlatlar: Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Gana, Mali, Songai, Gvineya, Benin davlatlari boshqaruvidagi o‘ziga hosliklar.

45-mavzu: Osiyo, Amerika va Afrika xalqlari madaniyati (A2: 1 soat, A2+: 2 soat)

Osiyo mamlakatlarida me’morchilik, san’at va madaniyat. Amerika xalqlarining Yevropaliklar kelguniga qadar madaniyati, me’morchilik, san’at. Afrika xalqlari madaniyatining o‘ziga hosligi.

Takrorlash. (A2, A2+: 1 soat)